

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

**અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાતની ઉચ્ચ ન્યાયાલયમાં
વિશેષ દિવાની અરજી નં. ૧૫૯૯૪/૨૦૧૩
સન્માનનીય ન્યામૂર્તીશ્રી એસ.જી. શાહ**

=====

૧. શું સ્થાનિક સમાચાર પત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે?
- ૨ પત્રકારને બતાવવામાં આવે કે નહીં?
- ૩ શું ન્યામૂર્તીશ્રી ચુકાદાની પાકી નકલ જોવા માંગે છે?
૪. શું આ દાવામાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?

=====

નગીન મોતી પંચાલ .. વાદી (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ૩. પ્રતિવાદી(ઓ)

=====

ઉપસ્થીતી :

શ્રી રિતુરાજ એમ મીના, અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે વકીલ
કુ. અમિતા શાહ, પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧-૪ માટે એજીપી (મ.સ.વ.)
પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧-૪ માટે નિયમ બજેલ છે.

=====

સમક્ષ : સન્માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી એસ.જી. શાહ

તારીખ: ૧૮/૧૧/૨૦૧૬ મૌખિક ચુકાદો

૧. વાદી માટે હાજર વકીલ શ્રી ઋતુરાજ, કુ. ડીમ્પલ એમ. મીણા ઠાકરને સાંભળ્યા અને પ્રતિવાદીઓ માટે વિદ્વાન એજીપી (મ.સ.વ.) કુ. અમીતા શાહ

૨. રેકૉર્ડ ધ્યાને લીધો. અહીં વાદી ૯.૧૦.૨૦૧૩ તારીખના આદેશને પડકાર્યો છે, જેમાં તેમને તેમની સરકારી સેવાઓમાંથી અકાળે નિવૃત્ત કરવામાં આવ્યા છે, જ્યાંથી તેઓ કૃષિ અને સહકારી વિભાગમાં વિભાગ અધિકારી તરીકે સેવા આપી રહ્યા હતા. ફરજિયાત નિવૃત્તિના આવા આદેશની તારીખ ૯.૧૦.૨૦૧૩ છે, જેની નકલ પરિશિષ્ટ-A માં રજૂ કરવામાં આવી છે, જે જાહેર કરે છે કે જાહેર હિતમાં, વાદી ને અકાળે નિવૃત્ત કરવામાં આવ્યો છે. તે નિર્વિવાદ હકીકત છે કે વાદી ની આવા વિભાગમાં તારીખ ૨૬.૫.૧૯૮૦ ની અસરથી કારકુન તરીકે નિમણૂક કરવામાં આવી છે અને તેને પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ તારીખ ૨૬.૫.૧૯૮૯ ની અસરથી આપવામાં આવ્યો હતો અને પછી બીજા ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભમાં તારીખ ૧૧.૪.૧૯૯૧ની અસરથી નાયબ વિભાગ અધિકારી પદ પર બઢતી આપવામાં આવી હતી અને તારીખ ૨૬.૫.૨૦૦૪ ની અસરથી પગાર ધોરણ આપવામાં આવ્યું હતું કારણ કે વાદી ની સમગ્ર સેવા સમયગાળા દરમિયાન કોઈ ફરિયાદ અથવા પ્રતિકૂળ ટિપ્પણી નથી.

૩. જો કે, લકવાગ્રસ્ત વાદી હુમલો કરે છે અને તેથી પ્રાપ્ત કરે છે, તેને ૩૦.૭.૨૦૦૭ થી એપ્રિલ, નિવાસી ૨૦૦૮ ની વચ્ચે વારંવાર હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવતો હતો. આખરે મેડિકલ ઓન ઓફિસર, ૧૮.૪.૨૦૦૮, સિવિલ હોસ્પિટલ, અમદાવાદએ તંદુરસ્તી પ્રમાણપત્ર આપેલ છે, જેની નકલ પરિશિષ્ટ-R-I પર છે, જોકે તે જાહેર કરે છે કે તેને આવા લાભના પૃષ્ઠ પર પર લેવું એ પ્રમાણપત્ર પર છે જે સ્પષ્ટ રીતે અદાલતના હેતુઓ માટે માન્ય નથી. તે આશ્ચર્યજનક છે કે સરકારી અધિકારી કેવી રીતે સમર્થનનો હેતુ ધરાવે છે. અરજી દ્વારા રજૂ કરાયેલી નકલ જારી કરવી તે પ્રમાણપત્ર વાદી માટે માન્ય નથી. આવી અદાલતની ઉપરના પૃષ્ઠ પરનું સ્પષ્ટ પ્રમાણપત્ર પણ પરિસ્થિતિનું ૧૭ છે, પ્રમાણપત્ર તે ફક્ત પુષ્ટિ કરે છે કે વાદી તે તારીખ સુધી સારવાર હેઠળ હતો અને હવે તેને આવી હોસ્પિટલમાંથી સારવારમાંથી મુક્ત કરવામાં આવ્યો છે અને તેથી, આર. એમ. ઓ. અનુસાર, તે વ્યક્તિગત તેમજ તેની ઓફિસ બંને ફરજો નિભાવવા

માટે યોગ્ય છે.જો કે, તેનો અર્થ એ નથી કે વાદી બિલકુલ અક્ષમ નથી, જેમ કે વિભાગ દ્વારા તેમના સોગંદ પરના જવાબમાં ગણવામાં આવે છે.

૪. વિભાગ એ સમજવામાં નિષ્ફળ ગયો છે કે તેમને એ જ સિવિલ હોસ્પિટલ, અમદાવાદ દ્વારા જારી કરાયેલ પ્રમાણપત્ર પણ મળ્યું છે, જેની નકલ પરીશીષ્ટ-આર-૩ ખાતે રજૂ કરવામાં આવી છે, જે નિષ્ણાત ડૉક્ટર, ઓર્થોપેડિક એટલે કે, ડૉ. ઝેડ. એમ. ના સર્જન દ્વારા જારી કરવામાં આવે છે. પટેલ, તે જ હોસ્પિટલ, જે પુષ્ટિ કરે છે કે વાદી ને બંને નીચલા અંગોના આર.પી.એમ. હોવાનું નિદાન થયું છે અને પ્રમાણિત કરે છે કે તે માર્ગદર્શિકાને ૯૦ ટકા કાયમી સંબંધ ધરાવે છે.વાદી ને ચાલન અપંગતા છે, જે લકવાગ્રસ્ત હુમલાને કારણે એકદમ સ્પષ્ટ છે તે મુજબ તે બંને શારીરિક રીતે નીચલા અંગો પણ ક્ષતિગ્રસ્ત છે પ્રમાણિત છે.તેથી, શરૂઆતમાં ૧૮.૪.૨૦૦૮ ના પ્રમાણપત્ર પર આધાર રાખવાની પ્રતિવાદીઓની કાર્યવાહી ચોક્કસપણે મનસ્વી, પસંદગીયુક્ત છે અને તેની નિંદા કરવાની જરૂર છે.કમનસીબે, એક તરફ વિભાગ કહી રહ્યો છે કે વાદી ૧૮.૪.૨૦૦૮ તારીખના પ્રમાણપત્ર મુજબ કામ કરવા માટે સક્ષમ છે, પરંતુ કાર્યાલયમાં નોંધ્યું છે કે, તે કામ કરવા માટે અસમર્થ છે તે જણાવેલું કામ છે, કારણ કે તે વિભાગનો બોજ છે, કારણ કે વાદી નું કામ કરવામાં અસમર્થતાને કારણે કામનું ભારણ વધી રહ્યું છે અને તેથી, ૬.૪.૨૦૧૫ તારીખના બીજા સોગંદનામા સાથે જોડાણ-R-III માં નોંધ મુજબ, વાદી કોઈ કામ કરવામાં અસમર્થ હોવાથી, વિભાગે તેમના G. R. તારીખ ૨૮.૪.૧૯૮૭ મુજબ તેમને અકાળે નિવૃત્ત કરવાનો નિર્ણય લીધો છે.

૫. જો કે, પ્રતિવાદી-વિભાગ કેન્દ્રીય અધિનિયમની જોગવાઈઓ કે જે વ્યક્તિઓ માટે તકો, વિકલાંગો સાથે અધિકારોનું રક્ષણ (સમાન અને સંપૂર્ણ ભાગીદારી) અધિનિયમ, ૧૯૯૫ (ટૂંકમાં 'અધિનિયમ') છે તેની રજૂઆત કરવામાં નિષ્ફળ ગયેલ છે.આ કાયદાની કલમ ૪૭ નીચે મુજબ છે: -

૪૭. (૧) કોઈ પણ સંસ્થા, જે કર્મચારી તેની સેવા દરમિયાન અપંગતા મેળવે છે, તેને હોદ્દો નહીં આપે અથવા તેમાં ઘટાડો નહીં કરે:

જો કે, જો કોઈ કર્મચારી અપંગતા પ્રાપ્ત કર્યા પછી તે જે પદ પર હતો તેના માટે યોગ્ય ન હોય, તો તેને સમાન પગાર ધોરણ અને સેવા લાભો સાથે અન્ય કોઈ પદ પર સ્થાનાંતરિત કરી શકાય છે. વધુમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે જો કર્મચારીને કોઈ પણ પદ સામે સમાયોજિત કરવું શક્ય ન હોય, તો તેને યોગ્ય પદ ઉપલબ્ધ ન થાય ત્યાં સુધી અથવા તે નિવૃત્તિની વય પ્રાપ્ત ન કરે ત્યાં સુધી, જે પણ વહેલું હોય ત્યાં સુધી તેને અતિરિક્તપદ પર રાખી શકાય છે.

(૨) કોઈ પણ વ્યક્તિને માત્ર તેની અપંગતાના આધારે બઢતી આપવાનો ઇનકાર કરવામાં આવશે નહીં.

પરંતુ યોગ્ય સરકાર, કોઈપણ સંસ્થામાં હાથ ધરવામાં આવતા કાર્યના પ્રકારને ધ્યાનમાં રાખીને, સૂચના દ્વારા અને આવી સૂચનામાં નિર્દિષ્ટ કરી શકાય તેવી શરતો, જો કોઈ હોય તો, તેને આધિન, કોઈપણ સંસ્થાને આ વિભાગની જોગવાઈઓમાંથી મુક્તિ આપી શકે છે.

૬. આ વિભાગનું ખાલી વાંચન એ સ્પષ્ટ કરે છે કે પેટા-કલમ (૧) ની બીજી જોગવાઈ વિભાગને કોઈ પણ આધાર પર કોઈપણ વિકલાંગ વ્યક્તિને નિવૃત્ત કરવા પર પ્રતિબંધ મૂકે છે, પરંતુ યોગ્ય પદ ઉપલબ્ધ ન થાય ત્યાં સુધી અથવા તે નિવૃત્તિની ઉંમર પ્રાપ્ત ન કરે ત્યાં સુધી તેમને અતિરિક્ત (વધારાના) પદ પર રાખવા માટે, જે પણ પહેલા હોય. તેથી, વ્યવહારીક રીતે, જ્યારે વાદી કલમ ૪૭ની પેટા-કલમ (૧) ની બીજી જોગવાઈ અનુસાર તેની સેવા દરમિયાન અક્ષમ થઈ ગયો હોય, જ્યારે તેને સંભવિત હોદ્દાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે, ત્યારે સમાયોજિત વિભાગ દ્વારા વિભાગ આ અતિરિક્ત (વધારાનો) હોદ્દો ઉપલબ્ધ કરે છે અથવા જ્યાં સુધી તે વાદી કોઈની વિરુદ્ધ ન હોય ત્યાં સુધી તેને યોગ્ય રાખે ત્યાં સુધી તે હોદ્દામાં નિવૃત્તિ વય પ્રાપ્ત કરે છે, જે પણ પહેલા હોય. કાયદાની આવી જોગવાઈનું પાલન કરવાને બદલે, જે કોઈપણ ઠરાવ અથવા પરિપત્ર પર પ્રચલિત છે, વિભાગ ૨૮.૭.૧૯૮૭ છે અને ૧૨.૧.૧૯૯૯ પર આધાર રાખે છે. જી.આર. (સ.ઠ.) ના પુનરાવર્તનની તારીખની કિંમત પર પણ, તે સ્પષ્ટ થવા દો કે કોઈ પણ

સ.ઠ. કોઈપણ રીતે કોઈપણ કાયદાની જોગવાઈઓનું સ્થાન લઈ શકશે નહીં.આથી, જો કોઈ સ.ઠ. કોઈ વૈધાનિક જોગવાઈની પુષ્ટિ કરતું નથી, તો તે સ.ઠ. ને અવગણવાની જરૂર છે.તેથી, જ્યારે પ્રતિવાદીઓએ તેમના સોગંદનામા દ્વારા આ અરજીનો બચાવ કર્યો છે કે તેઓ કાયદાની કલમ ૪૭ની જોગવાઈઓને અવગણીને આવા સ.ઠ. પર આધાર રાખે છે, ત્યારે વ્યવહારીક રીતે, રાજ્ય સરકાર એ વાત પર ભાર મૂકવાનો પ્રયાસ કરી રહી છે કે તેમનો આંતરિક નિર્ણય કેન્દ્રીય કાયદાની ઉપર અને ઉપર છે, જે સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિથી વિપરીત છે.અન્યથા પણ, વાદી ના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે કે, જો સ.ઠ. એ આવા સ.ઠ. માં સૂચવવામાં આવેલી પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરવી હોય તો પ્રતિવાદીઓ પણ છે. જ્યારે કે વર્તમાન કેસમાં, વિવાદિત આદેશને રદ કરવાની અને બાજુએ મૂકવાની જરૂર છે.

૭. તેથી, જો સ.ઠ. તારીખ ૧૨.૧.૧૯૯૯ કોઈ કર્મચારીના ખાનગી અહેવાલ અથવા કામગીરી વિશે વાત કરી રહ્યો હોય, તો પણ તે સ્પષ્ટ છે કે આવા હેતુ માટેની કાર્યક્ષમતાને વિકલાંગતાની તારીખ પહેલાં ધ્યાનમાં લેવાની છે, વિકલાંગતાના સમયગાળા દરમિયાન નહીં અને તે પણ કર્મચારીઓની કામગીરી સંબંધિત પ્રતિકૂળ હકીકતો સંબંધિત સમયે તેમને જણાવવાની જરૂર છે.પરંતુ ઉપરોક્ત મુજબ, વાદી ને વર્ષ ૨૦૦૪ સુધી અન્ય તમામ લાભો આપવામાં આવ્યા છે અને વર્ષ ૨૦૦૭માં તેને લકવો થયો હતો, તેથી, વર્ષ ૨૦૦૭ સુધી વાદી ની કામગીરીની વાત છે ત્યાં સુધી જો કંઈ પ્રતિકૂળ નથી, તો પછી, આવા સ.ઠ. તારીખ ૧૨.૧.૧૯૯૯ ની જોગવાઈ પર આધાર રાખવાનું કોઈ કારણ નથી.જો કે, ઉપર જણાવ્યા મુજબ, સરળ શબ્દોમાં કહીએ તો, આવા સ.ઠ.ના પાલન માટે પણ, પ્રતિવાદીઓએ આવા સ.ઠ. ની જોગવાઈનું કડકપણે પાલન કરવું પડશે, પરંતુ દફતર પરથી તે સ્પષ્ટ છે કે વર્તમાન કિસ્સામાં, પ્રતિવાદીઓ આવા સ.ઠ. ની જોગવાઈનું પાલન કરવામાં પણ નિષ્ફળ ગયા છે, પરંતુ માત્ર આવા સ.ઠ. નો ઉલ્લેખ કરીને આશ્રય લીધો છે.જો કે, હાલમાં, વાદી નિવૃત્ત થયો હોવાથી, તેણે જે વય ઓળંગી છે તે સેવાઓમાં ચાલુ રહેવાનો હકદાર નથી, પરંતુ કોઈ પણ સંજોગોમાં, વિવાદિત આદેશ મનસ્વી છે અને કાયદાની

કલમ ૪૭ ની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લીધા વિના, તેને રદ કરવાની જરૂર છે.

૮. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, વિનંતી મુજબ અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવે છે. આથી, હવે, પ્રતિવાદીઓએ વાદી ને જો જરૂરી હોય તો તે ૯.૧૦.૨૦૧૩ તારીખના વિવાદિત આદેશ દ્વારા નિવૃત્ત થવાનો લાભ મેળવતો નથી, જે આથી રદ કરવામાં આવે છે અને રદબાતલ કરવામાં આવે છે, અને આ આદેશની નકલ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ચાર મહિનાની અંદર, તેમની જન્મ તારીખ મુજબ તેમની નિયમિત નિવૃત્તિની તારીખ સુધી તેઓ સેવામાં હોય તેવા તમામ નાણાકીય લાભો મુક્ત કરવાના રહેશે.

૯. નિયમને કાયમી કરવામાં આવે છે. સીધી સેવાની મંજૂરી છે.

(ન્યાયાધીશ-એસ. જી. શાહ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.